Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

25. jaanuar 2017[1]

Eelotsusetaotlus — Direktiiv 2004/48/EÜ — Artikkel 13 — Intellektuaal- ja tööstusomand — Rikkumine — Kahjuhüvitise arvutamine — Liikmesriigi õigusnormid — Tavaliselt makstava autoritasu kahekordne summa

Kohtuasjas C-367/15,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Sąd Najwyższy (Poola kõrgeim kohus) 15. mai 2015. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 14. juulil 2015, menetluses

Stowarzyszenie „Oławska Telewizja Kablowa“

versus

Stowarzyszenie Filmowców Polskich,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president J. L. da Cruz Vilaça, kohtunikud M. Berger (ettekandja), A. Borg Barthet, E. Levits ja F. Biltgen,

kohtujurist: E. Sharpston,

kohtusekretär: ametnik K. Malacek,

arvestades kirjalikus menetluses ja 14. juuli 2016. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— Stowarzyszenie „Oławska Telewizja Kablowa“, esindajad: *radca prawny* R. Comi ja *radca prawny* A. Comi,

— Stowarzyszenie Filmowców Polskich, esindajad: *adwokat* W. Kulis ja *adwokat* E. Traple,

— Poola valitsus, esindajad: B. Majczyna, M. Drwięcki ja M. Nowak,

— Kreeka valitsus, esindajad: A. Magrippi ja E. Tsaousi,

— Austria valitsus, esindajad: C. Pesendorfer ja G. Eberhard,

— Euroopa Komisjon, esindajad: J. Hottiaux ja F. Wilman,

1 — Kohtumenetluse keel: poola.

olles 24. novembri 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/48/EÜ intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta (ELT 2004, L 157, lk 45; ELT eriväljaanne 17/02, lk 32) artiklit 13.

2 Eelotsusetaotlus on esitatud Stowarzyszenie „Oławska Telewizja Kablowa“ (edaspidi „OTK“), asukoht Oława (Poola), ja Stowarzyszenie Filmowców Polskich (edaspidi „SFP“), asukoht Varssavi (Poola), vahelises kohtuvaidluses intellektuaalomandi õiguste rikkumise hagi üle.

Õiguslik raamistik

Rahvusvaheline õigus

3 WTO 15. aprilli 1994. aasta intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPS-leping; EÜT 1994, L 336, lk 3; ELT eriväljaanne 11/21, lk 80), mis asub Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) asutamislepingu lisas 1C, artikli 1 lõige 1 näeb ette:

„Liikmed jõustavad käesoleva lepingu sätted. Liikmed võivad rakendada, kuid ei ole kohustatud rakendama oma seadustes ulatuslikumat kaitset, kui nõuab käesolev leping, tingimusel et selline kaitse ei ole vastuolus käesoleva lepingu sätetega. […]“

4 Berni kirjandus- ja kunstiteoste kaitse konventsiooni (24. juuli 1971. aasta Pariisi akt) 28. septembril 1979 muudetud redaktsiooni (edaspidi „Berni konventsioon“) artikkel 19 sätestab:

„Käesoleva konventsiooni sätted ei välista võimalust nõuda mis tahes ulatuslikuma kaitse andmist, mida võidakse kehtestada liitu kuuluva riigi seadusandlusega.“

5 Teose esitaja, fonogrammitootja ja ringhäälinguorganisatsiooni kaitse rahvusvahelise konventsiooni, mis on vastu võetud 26. oktoobril 1961 Roomas (edaspidi „Rooma konventsioon“), artikli 2 lõige 2 näeb ette:

„Riikliku kohtlemise korral kohaldatakse konventsiooniga spetsiaalselt tagatud kaitset ja konventsioonis spetsiaalselt kehtestatud piiranguid.“

Liidu õigus

6 Direktiivi 2004/48 põhjendused 3, 5–7, 10 ja 26 on sõnastatud järgmiselt:

„(3) Intellektuaalomandi õiguste tõhusate jõustamismeetmeteta tõrjutakse uuendusi ja loometegevust ning investeeringud vähenevad. Seega on vaja tagada [liidus] intellektuaalomandi materiaalõiguse […] tõhus rakendamine. Selles suhtes on intellektuaalomandi õiguste jõustamine siseturu arenemiseks esmatähtis.

[…]

(5) TRIPS-leping sisaldab eraldi sätteid intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta, mis on ühtsete standarditena kohaldatavad rahvusvahelisel tasandil ning on rakendatud kõigis liikmesriikides. Direktiiv ei mõjuta liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi, kaasa arvatud TRIPS-lepinguga seonduvaid kohustusi.

(6) On veel rahvusvahelisi konventsioone, mille osalisteks on kõik liikmesriigid ning mis ühtlasi sisaldavad sätteid intellektuaalomandi õiguste jõustamiseks. Nende hulgas on tööstusomandi kaitse Pariisi konventsioon, Berni kirjandus- ja kunstiteoste konventsioon ning teose esitaja, fonogrammitootja ja ringhäälinguorganisatsiooni kaitse Rooma konventsioon.

(7) Komisjoni selles küsimuses peetud konsultatsioonidest selgub, et vaatamata TRIPS-lepingule on liikmesriikides intellektuaalomandi õiguste jõustamise vahendites siiski suuri erinevusi. Näiteks ajutiste meetmete rakendamise kord, mida kasutatakse eriti tõendite säilitamisel ja kahjutasu arvestamisel, või kohtulike tõkendite rakendamise kord varieerub liikmesriigiti märkimisväärselt. Mõnes liikmesriigis puuduvad meetmed, menetlused ja õiguskaitsevahendid, nagu näiteks õigus teabele ja õigusi rikkuva kauba turuletoomise tagasivõtmise õigus rikkuja kulul.

[…]

(10) Käesoleva direktiivi eesmärk on ühtlustada liikmesriikide seadustikke, et tagada siseturul kõrge, võrdväärne ning ühetaoline kaitsetase.

[…]

(26) Tekitatud kahju hüvitamiseks, mille on põhjustanud õiguste rikkuja, kes teadis või kes põhjendatult pidi teadma, et tema tegevus tekitab õiguste valdajale sellise kahju, tuleb kahjusummas arvesse võtta kõik asjakohased aspektid, sealhulgas õiguste valdajale osaks langenud kahjum sissetulekute vähenemise näol või rikkuja poolt teenitud ebaõiglane tulu ja kus sobiv, õiguste valdajale põhjustatud mis tahes moraalne kahju. Alternatiivse meetmena, näiteks juhtudel, kui on keerukas täpselt määratleda kahju tegelikku suurust, võib kahjutasu summa sisse nõuda kas autoritasudelt või honoraridelt, mis oleks võidud saada, kui rikkuja oleks taotlenud luba kõnealuse intellektuaalomandi õiguse kasutamiseks. Eesmärk ei ole kehtestada kahju hüvitamise kohustus karistuseks, vaid määrata objektiivsetel kriteeriumidel põhinev kompensatsioon, võttes ühtlasi arvesse õiguste valdajale tekkinud kulusid, sealhulgas kulutusi identifitseerimisele ning uurimisele.“

7 Direktiivi 2004/48 artikkel 2 „Reguleerimisala“ näeb ette:

„1. Ilma et see piiraks meetmete kohaldamist, mida kohaldatakse või võidakse kohaldada [liidus] või siseriiklikes õigusaktides kuni selleni, et need meetmed soosivad enam õiguste valdajaid, kehtivad käesolevas direktiivis sätestatud meetmed, menetlused ja õiguskaitsevahendid kooskõlas artikliga 3 mis tahes intellektuaalomandi õiguste rikkumise kohta, nagu on sätestatud [liidu] õigusaktides ja/või vastava liikmesriigi siseriiklikes õigusaktides.

[…]

3. Käesolev direktiiv ei mõjuta:

[…]

b) liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi ja eriti TRIPS-lepingut, sealhulgas kriminaalmenetlusi ja karistusi sisaldavaid kohustusi;

[…]“

8 Direktiivi artiklis 3 „Üldised kohustused“ on sätestatud:

„1. Liikmesriigid sätestavad vajalikud meetmed, menetlused ja õiguskaitsevahendid käesolevas direktiivis kirjeldatud intellektuaalomandi õiguste jõustamise tagamiseks. Menetlused, protseduurid ja õiguskaitsevahendid on õiglased ega ole asjatult keerulised või kulukad ega sisalda põhjendamatuid ajalisi piiranguid ega põhjendamatuid viivitusi.

2. Meetmed, menetlused ja õiguskaitsevahendid on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning neid rakendatakse viisil, mis võimaldab vältida tõkete loomist seaduslikule kaubandusele ja ette näha kaitsemeetmeid nende kuritarvitamise vastu.“

9 Direktiivi artikli 13 „Kahjutasu“ lõikes 1 on ette nähtud:

„Liikmesriigid tagavad, et pädevad kohtuasutused määravad kannatanud osapoole avalduse alusel rikkuja, kes teadlikult rikkus või pidi põhjendatult olema rikkumisest teadlik, maksma proportsionaalselt õiguste valdajale rikkumise tagajärjel õiguste valdajale tekitatud kahju ulatuses kahjutasu.

Kahjutasu suuruse määramisel kohtuasutused:

a) võtavad arvesse kõiki asjakohaseid aspekte, nagu näiteks negatiivsed majanduslikud tagajärjed, sealhulgas kannatanud osapoole kaotatud tulu, rikkuja poolt teenitud mis tahes ebaõiglane tulu ja sobivatel juhtudel muud tingimused kui majanduslikud tegurid, nagu näiteks rikkuja poolt õiguste valdajale tekitatud moraalne kahju,

või

b) punkti a alternatiivina võivad kohtuasutused asjakohastel juhtudel kehtestada kahjutasu peamiste tegurite üldsummana, nagu näiteks vähemalt autoritasude või honoraride summa, mis oleks võidud saada, kui rikkuja oleks taotlenud kõnealuse intellektuaalomandi kasutamiseks autoriõigusi.“

Poola õigus

10 Poola 4. veebruari 1994. aasta autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste seaduse (*ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych*; konsolideeritud redaktsioon, *Dziennik Ustaw* 2006, nr 90, punkt 631) põhikohtuasjas hagi esitamise ajal kehtinud redaktsiooni (edaspidi „UPAPP“) artikli 79 lõige 1 sätestas:

„(1) Autori varaliste õiguste omaja, kelle õigusi on rikutud, võib õigusi rikkunud isikult nõuda:

[…]

3. kahju hüvitamist.

a) üldpõhimõtete alusel või

b) makstes kahekordse või autori varaliste õiguste süülise rikkumise korral kolmekordse summa nõuetekohasest tasust, mille ta oleks pidanud maksma, kui õiguste omaja oleks teose kasutamiseks loa andnud;

[…]“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

11 SFP on autoriõiguste kollektiivse esindamise organisatsioon, kellele on Poolas väljastatud tegevusluba ning kellel on õigus hallata ja kaitsta audiovisuaalsete teoste autorite õigusi. OTK edastab televisiooniprogramme kaabelvõrgu kaudu Oława linna territooriumil (Poola).

12 OTK jätkas pärast 30. detsembrit 1998, mil lõpetati litsentsileping, milles oli määratud kindlaks põhikohtuasja poolte vahel kokku lepitud tasu maksmise eeskirjad, autoriõigusega kaitstud teoste kasutamist ja pöördus Poola autoriõiguse komisjoni (Komisja Prawa Autorskiego) poole nõudega, milles taotles sisuliselt SFP hallatavate autoriõiguste kasutamise eest maksmisele kuuluva tasu kindlaksmääramist. Nimetatud komisjon määras 6. märtsi 2009. aasta otsusega selleks tasuks 1,6% OTK sellest netotulust ilma käibemaksuta, mille viimane teenib teoste kaabli teel taasedastamisega ja millest on teatavad kulud maha arvatud. OTK, kes oli ise arvutanud selle määra alusel maksmisele kuuluva summa, maksis perioodil 2006–2008 saadud tulude alusel SFP-le 34 312,69 Poola zlotti (umbes 7 736,11 eurot).

13 SFP esitas 12. jaanuaril 2009 OTK vastu hagi, milles nõudis muu hulgas UPAPP artikli 79 lõike 1 punkti 3 alapunkti b alusel, et OTK-l keelataks kaitstud teoste taasedastamine kuni uue litsentsilepingu sõlmimiseni ja et OTK-lt mõistetaks tema kasuks välja 390 337,50 Poola zlotti (umbes 88 005,17 eurot) koos seadusest tuleneva intressiga.

14 Sąd Okręgowy we Wrocławiu (Wrocławi esimese astme kohus, Poola) mõistis 11. augusti 2009. aasta otsuses OTK-lt SFP kasuks välja 160 275,69 Poola zlotti (umbes 36 135,62 eurot) koos seadusest tuleneva intressiga ja jättis sisuliselt hagi ülejäänud osas rahuldamata. Kuna mõlema põhikohtuasja poole esitatud apellatsioonkaebus selle kohtuotsuse peale jäeti rahuldamata, esitasid mõlemad pooled kassatsioonkaebuse. Sąd Najwyższy (Poola kõrgeim kohus) saatis selle kohtuasja aga 15. juuni 2011. aasta otsusega uueks läbivaatamiseks Sąd Apelacyjny we Wrocławiule (Wrocławi apellatsioonikohus, Poola), kes tegi 19. detsembril 2011 teise kohtuotsuse. Sąd Najwyższy (kõrgeim kohus) tühistas kassatsioonkaebuse läbivaatamise tulemusena ka selle kohtuotsuse ja kohtuasi saadeti jälle uueks läbivaatamiseks Sąd Apelacyjny we Wrocławiule (apellatsioonikohus). OTK esitas selle kohtu tehtud järgmise otsuse peale kassatsioonkaebuse.

15 Sąd Najwyższy (kõrgeim kohus), kes vaatab viimati nimetatud kassatsioonkaebusega seoses sama kohtuasja läbi kolmandat korda, kahtleb, kas UPAPP artikli 79 lõike 1 punkti 3 alapunkt b on direktiivi 2004/48 artikliga 13 kooskõlas. UPAPP asjaomane säte näeb ette, et autori varaliste õiguste omajal, kelle õigusi on rikutud, on võimalik nõuda nõuetekohase tasu kahe- või kolmekordses summas kahju hüvitamist. Seega sisaldab see säte teatud liiki karistust.

16 Lisaks on eelotsusetaotluse esitanud kohtul tekkinud küsimus, kas autori varaliste õiguste omajale direktiivi 2004/48 kohaselt kahju hüvitamiseks peab nimetatud isik tõendama kahju tekkimise aluseks olevat asjaolu, tekkinud kahju ja selle suurust, põhjuslikku seost kahju tekkimise aluseks oleva asjaolu ja tekkinud kahju vahel ning kahju tekitaja tegevuse süülisust.

17 Neil asjaoludel otsustas Sąd Najwyższy (kõrgeim kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas direktiivi 2004/48 artiklit 13 tuleb tõlgendada nii, et autori varaliste õiguste omajal, kelle õigusi on rikutud, on võimalik nõuda talle tekitatud kahju hüvitamist üldpõhimõtete alusel või nõuda niisuguse summa maksmist, mille suurus vastab kahekordsele või autoriõiguse süülise rikkumise korral kolmekordsele nõuetekohasele tasule, ilma et oleks vaja tõendada kahju ning põhjuslikku seost autoriõiguse rikkumise esemeks oleva asjaolu ja tekkinud kahju vahel, samas kui direktiivi 2004/48 artikkel 13 näeb ette, et kohus teeb otsuse kahjutasu kohta, lähtudes artikli 13 lõike 1 punktis a nimetatud aspektidest, ja et kohus saab asjakohastel juhtudel üksnes alternatiivina määrata kindlasummalise kahjutasu direktiivi artikli 13 lõike 1 punktis b nimetatud tegureid arvestades? Kas

direktiivi 2004/48 artikli 13 alusel on kannatanud osapoole nõudmisel võimalik määrata kindlasummaline kahjutasu, mille suurus on ette teada ja mis vastab kahekordsele või kolmekordsele nõuetekohasele tasule, arvestades, et direktiivi põhjendus 26 täpsustab, et direktiivi eesmärk ei ole kehtestada karistuslikke kahjuhüvitisi?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

18 Esimeses küsimuses tahab eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2004/48 artiklit 13 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus sellised siseriiklikud õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja mille kohaselt võib kahju saanud intellektuaalomandi õiguse omaja valida, kas nõuda intellektuaalomandi õigust rikkunud isikult tekkinud kahju hüvitamist, võttes arvesse kõiki konkreetse juhtumi asjakohaseid aspekte, või, ilma et ta peaks tõendama tegelikku kahju ning põhjuslikku seost rikkumise aluseks oleva asjaolu ja tekkinud kahju vahel, sellise summa maksmist, mis vastab kahekordsele või süülise rikkumise korral kolmekordsele nõuetekohasele tasule, mis oleks tulnud asjasse puutuva teose kasutamiseks antud loa alusel maksta.

19 Alustuseks olgu täpsustatud, et pärast käesolevas asjas eelotsusetaotluse esitamise kohta otsuse tegemist tunnistas Trybunał Konstytucyjny (Poola konstitutsioonikohus) 23. juuni 2015. aasta otsusega põhikohtuasjas kõne all oleva siseriikliku sätte, s.o UPAPP artikli 79 lõike 1 punkti 3 alapunkti b põhiseaduse vastaseks osas, milles see säte lubas kahju saanud autori varaliste õiguse omajal nõuda nõuetekohase tasu kolmekordse summa maksmist. Seega, kuna Trybunał Konstytucyjny (konstitutsioonikohus) otsus on tagasiulatuva jõuga, on eelotsuse küsimus põhiseaduse vastaseks tunnistatud õigusnormi puudutavas osas oletuslik ja seega vastuvõetamatu.

20 Kuna eelotsusetaotluse esitanud kohus ei ole siiski oma eelotsuse küsimusest loobunud, tuleb seda järelikult mõista nii, et eelotsuse küsimusega tahetakse teada, kas direktiivi 2004/48 artiklit 13 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus siseriiklikud õigusnormid, mis näevad ette võimaluse nõuda sellise summa maksmist, mis vastab kahekordsele nõuetekohasele tasule, mis oleks tulnud asjasse puutuva teose kasutamiseks antud loa alusel maksta (edaspidi „hüpoteetiline autoritasu“).

21 Kõigepealt tuleb märkida, et tulenevalt direktiivi 2004/48 põhjendusest 3 on kõnealuse direktiivi eesmärk intellektuaalomandialase materiaalõiguse tõhus rakendamine Euroopa Liidus. Sellest johtuvalt on direktiivi artikli 3 lõikes 2 muu hulgas sätestatud, et liikmesriikide poolt ette nähtud meetmed, menetlused ja õiguskaitsevahendid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

22 Ehkki direktiivi 2004/48 põhjenduses 10 viidatakse sellega seoses eesmärgile tagada siseturul intellektuaalomandi kõrge, võrdväärne ning „ühetaoline“ kaitsetase, kohaldatakse kõnealust direktiivi vastavalt selle artikli 2 lõikele 1 nii, et see ei piira meetmete kohaldamist, mida kohaldatakse või võidakse kohaldada muu hulgas siseriiklikes õigusaktides, tingimusel et need meetmed on õiguste omajate jaoks soodsamad. Sellega seoses ilmneb direktiivi põhjendusest 7 ühemõtteliselt, et kasutatud mõiste „vahend“ on üldist laadi mõiste, mis hõlmab ka kahjuhüvitise arvutamist.

23 Seega, nagu Euroopa Kohus on varem otsustanud, kehtestab direktiiv 2004/48 intellektuaalomandi õiguskaitse tagamise miinimumstandardi ega takista liikmesriikidel näha ette ulatuslikumat kaitset pakkuvaid meetmeid (vt kohtuotsus, 9.6.2016, Hansson, C-481/14, EU:C:2016:419, punktid 36 ja 40).

24 Edasi tuleb vastavalt direktiivi 2004/48 põhjendustele 5 ja 6 ning artikli 2 lõike 3 punktile b direktiivi sätete tõlgendamisel võtta arvesse kohustusi, mis liikmesriikidele tulenevad muu hulgas sellistest rahvusvahelistest lepingutest nagu TRIPS-leping, Berni konventsioon ja Rooma konventsioon, mis on põhikohtuasjas kohaldatavad. Nii TRIPS-lepingu artiklis 1, Berni konventsiooni artiklis 19 kui ka Rooma konventsiooni artiklis 2 on liikmesriikidel lubatud anda asjasse puutuvate õiguste omajatele vastavates rahvusvahelistes lepingutes ette nähtust ulatuslikum kaitse.

25 Seega tuleb direktiivi 2004/48 artikli 13 lõike 1 teise lõigu punkti b tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus sellised siseriiklikud õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja mille kohaselt võib autori varaliste õiguste omaja, kelle õigusi on rikutud, nõuda neid õigusi rikkunud isikult kahju hüvitamiseks hüpoteetilise autoritasu kahekordse summa maksmist.

26 Niisugust tõlgendust ei sea esiteks kahtluse alla asjaolu, et hüpoteetilise autoritasu kahekordse summa alusel arvutatud kahjuhüvitis ei ole kahju saanud poolele tegelikult tekitatud kahjuga täpselt proportsionaalne. Selline eripära iseloomustab mis tahes kindlasummalist kahjuhüvitist, nagu on sõnaselgelt sätestatud direktiivi 2004/48 artikli 13 lõike 1 teise lõigu punktis b.

27 Teiseks ei sea sellist tõlgendust kahtluse alla ka asjaolu, et direktiivi 2004/48 põhjendusest 26 tulenevalt ei ole direktiivi eesmärk kehtestada kohustust näha ette karistuslik kahjuhüvitis.

28 Nimelt vastupidi seisukohale, millel näib olevat eelotsusetaotluse esitanud kohus, ei saa ühelt poolt asjaolu, mille kohaselt direktiiv 2004/48 ei pane liikmesriikidele kohustust näha ette niinimetatud karistuslik kahjuhüvitis, tõlgendada keeluna niisugust meedet kehtestada.

29 Teisalt, ilma et oleks vaja otsustada, kas niinimetatud karistusliku kahjuhüvitise kehtestamine on direktiivi 2004/48 artikliga 13 vastuolus või mitte, ei tundu, et põhikohtuasjas kohaldatav säte sisaldaks niisuguse kahjuhüvitise maksmise kohustust.

30 Seega tuleb märkida, et juhul kui on rikutud intellektuaalomandi õigust, ei piisa tegelikult tekkinud kahju täies ulatuses hüvitamise tagamiseks üksnes hüpoteetilise autoritasu maksmisest, kuna autoritasu maksmine üksinda ei taga direktiivi 2004/48 põhjenduses 26 nimetatud võimalike rikkumiste tuvastamise ja uurimisega seotud kulude hüvitamist ega võimaliku mittevaralise kahju hüvitamist (vt viimase kohta kohtuotsus, 17.3.2016, Liffers, C-99/15, EU:C:2016:173, punkt 26) ega ka makstavatelt summadelt intressi maksmist. OTK kinnitas kohtuistungil, et kahekordse hüpoteetilise autoritasu maksmine tähendab praktikas kahju hüvitamist summas, mis on väiksem summast, mida õiguste omajal oleks võimalik UPAPP artikli 79 lõike 1 punkti 3 alapunkti a tähenduses „üldpõhimõtete“ alusel nõuda.

31 Ei saa küll välistada, et erandlikel juhtudel ületab kahekordse hüpoteetilise autoritasu alusel arvutatud kahjuhüvitis niivõrd selgelt ja märkimisväärselt tegelikult tekkinud kahju, et sellekohane nõue oleks õiguste kuritarvitamine, mis on direktiivi 2004/48 artikli 3 lõikes 2 keelatud. Kohtuistungil esitatud Poola valitsuse seisukohtadest nähtub siiski, et põhikohtuasjas kohaldatavate õigusnormide kohaselt ei oleks kahju saanud õiguse omaja nõue sellisel juhul olla Poola kohtule siduv.

32 Kolmandaks, mis puudutab veel argumenti, et kuna kahju saanud pool võib kahjuhüvitise arvutada kahekordse hüpoteetilise autoritasu alusel, ei pea ta enam tõendama põhjuslikku seost autoriõiguse rikkumise aluseks oleva asjaolu ja tekkinud kahju vahel, tuleb tõdeda, et see argument tugineb mõiste „põhjuslik seos“ väga kitsal tõlgendamisel, mille kohaselt peab kahju saanud õiguse omaja tõendama põhjuslikku seost selle asjaolu ja mitte ainult tekkinud kahju, vaid ka tekkinud kahju täpse summa vahel. Niisugune tõlgendus ei ole kooskõlas kahjuhüvitise kindlas summas kindlaksmääramise põhimõtte endaga ega seega direktiivi 2004/48 artikli 13 lõike 1 teise lõigu punktiga b, mis sellist liiki kahju hüvitamist lubab.

33 Eeltoodu põhjal tuleb esitatud küsimusele vastata, et direktiivi 2004/48 artiklit 13 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus sellised siseriiklikud õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja mille kohaselt võib kahju saanud intellektuaalomandi õiguse omaja intellektuaalomandi õigust rikkunud isikult nõuda kas tekkinud kahju hüvitamist, võttes arvesse kõiki konkreetse juhtumi asjakohaseid aspekte, või, ilma et õiguse omaja peaks tõendama tegelikku kahju, sellise summa maksmist, mis vastab kahekordsele nõuetekohasele tasule, mis oleks tulnud asjasse puutuva teose kasutamiseks antud loa alusel maksta.

Kohtukulud

34 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/48/EÜ intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta artiklit 13 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus sellised siseriiklikud õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja mille kohaselt võib kahju saanud intellektuaalomandi õiguse omaja nõuda intellektuaalomandi õigust rikkunud isikult kas tekkinud kahju hüvitamist, võttes arvesse kõiki konkreetse juhtumi asjakohaseid aspekte, või, ilma et õiguse omaja peaks tõendama tegelikku kahju, sellise summa maksmist, mis vastab kahekordsele nõuetekohasele tasule, mis oleks tulnud asjasse puutuva teose kasutamiseks antud loa alusel maksta.

Allkirjad